

לגלות חידתו. ע"ש. ודברו בזה לא יכון
לנגד העין כי לא היתה זו דלילה כלל
כמבואר בשופטים פרק י"ד וט"ז. ע"ש
באר לחי רואי.

אורי סימן טוב
בני ברק

בחידון של חודש ניסן הוזכר
„דבר דבר לא יכון לנגד העין“ ר"ת
דלילה, וכוונת בעל החידה היה לומר
שזה היה שמה של אשת שמשון שגילתה
את סודו לאחר שהפצירו בה הפלשתים.
אולם אין זה כך, שהרי אשתו הראשונה
של שמשון לא נכתב שמה במקרא אלא
רק וירא אשה בתמנתה, ואילו דלילה
היתה האשה שפגש בנחל שורק (פרק
ט"ז פסוק ד'), וזה היה לאחר שאת אשתו
הראשונה שרפו הפלשתים באש.

ברציון סופר
העצמאות 35/7 קרית ביאליק

שלום לבן דודי

מקובל, כידוע, אצלנו מקדמונינו
ע"ה שהדוד והרעיה שבשיר השירים הם
כינתיים להקב"ה וכנסת ישראל, ועל כן
זכה, כנראה, שיר השירים לתואר „קדש
קדשים“ בהיותו מביע את הקשר החזק
והאתבה של ה' לעמו והעם לאלקיו.
הדברים האלה ידועים הם ואין
בהם חידוש, ומה שהניע אותי לכתוב
שורות אלה היא העובדה שלא ידוע לי
שנסף על הכינתי „דוד“ לגבי הקב"ה
הוא מכונה גם „בן דוד“, ואיני יודע,
איפוא, על מה הסתמך מחבר השיר
העממי והנפוץ „שלום לבן דודי“ שכולו
ביטוי לערגת הגאולה ולביאת המשיח,
ודרשיח בין הקב"ה לכנסת ישראל.
קשה לי מאד להניח שהמשורר
הושפע משירי החשק הערביים שבהם
נמצאים כינתיים אלה – „בן דוד“ ו„בת
דוד“ – בין הנאהבים, והעתיק זה לשירו.

אורי החכמה אין לא ראינו ראייה, ויכול להיות
שבאיזה מקום שהוא נמצא גם הכינתי, בן
דוד“ לגבי הקב"ה מפי כנסת ישראל
ומקור זה נעלם ממני. אני מעלה, איפוא,
את השאלה לפני כבוד קהל קוראי, אור
תורה“ אולי יגלה משהו מקור שנעלם
ממני. ובנתיים כהצעת בינים, אולי כדאי
להגיה ולומר „שלום לך דודי“ במקום
„שלום לבן דודי“, ונחה שקטה.

בכבוד ובברכה
פ. זוארץ, נתניה

הערת הרה"צ נאמן שליט"א:

כמזדמה לי שהפייטן הוא ר' שלמה בן
גבירול. ואפשר שהכוונה למשיח שנאמר
בו: ה' אמר אלי בני אתה אני היום
ילדתיך, ופירוש הלשון „שלום לבן דודי
הצח והאדמוני“ שלום למשיח בן דוד
שהוא נחשב כבנו של הקב"ה הצח
והאדמוני, ע"ד הכתוב דודי צח ואדום. (וכן
הראני אחי הרא"ם נר"ץ לרבותינו בעלי
התוס' בסוף פרשת בהר סיני שכ' או דוד
זה הקב"ה או בן דוד זה מלך המשיח
שנאמר בו אמר אלי בני אתה כמו
שדרשוהו ז"ל במסכת סוכה [דף נ"ב
ע"א] ע"ש). ושוב הראוני בשירי קדש לבן
גבירול מהדורת דב ירדן ז"ל (ירושלים
התש"מ. שיר צ"ו) שנדפס „שלום לך
דודי“ כהצעת הה"צ נר"ץ. אך מלוח
המפתחות נראה שהוא הגיה כן מדעתו
(כדרכו בכ"מ). ע"ש. נאמן ס"ט.

בעלי מליצה

בירחון או"ת האחרון (תמוז
התשמ"ט) עמ' תתקכ"ב ב„לבוש למסכת
תענית“ כתוב לאמר: ובעלי המליצה
רמזו כפורים – כ-פורים, כמו פורים. ע"כ.
וכן מחובתי להעיר דלא בעלי המליצה
רמזו כן, אלא מקורו טהור בתיקוני זוהר
תיקון כ"א דף ג' ע"ב. והדברים עתיקים
וידועים בספרים הקדושים בכלל ובספרי
חסידות בפרט.